

ELVERUM
KOMMUNE

Årsregnskap 2023 med noter og konsolidert årsregnskap

(22.02.2024)

Innholdsfortegnelse

Innledning	2
Forklaringer	3
Økonomiske oppstillinger	4
Bevilgningsoversikt – drift	4
Bevilgning til sektorer og staber	5
Bevilgningsoversikt – investering	6
Bevilgningsoversikt – investering, fordeling pr prosjekt	7
Økonomisk oversikt etter art – drift	9
Budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	10
Balanseregnskapet	11
Regnskapsprinsipper	13
Kommunens organisering.....	14
Noter	16
1 Endring i arbeidskapital	16
2 Kapitalkonto	16
3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp	17
4 Varige driftsmidler	17
5 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler).....	18
6 Utlån (finansielle anleggsmidler).....	19
7 Markedsbaserte finansielle eiendeler og forpliktelser.....	19
8 Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser.....	19
9 Lån	20
10 Avdrag på lån	20
11 Pensjon	21
11a Elverum kommunale pensjonskasse (EKP)	21
11b Kommunenes Landspensjonskasse (KLP).....	22
11c Statens pensjonskasse (SPK)	23
11d Opplysninger om pensjon	24
12 Garantier gitt av kommunen	24
13 Vesentlige fond.....	24
14 Gebyrfinansierte selvkosttjenester	26
15 Salg av aksjer (finansielle anleggsmidler)	30
16 Ytelser til ledende personer	30
17 Godtgjørelse til revisjon	30
18 Andre noter	31
18a Andre vesentlige forpliktelser	31
18b Vertskommunesamarbeid	31
18c Eiendomsskatt.....	32
Konsoliderte årsregnskap	33
Konsolidert økonomisk oversikt etter art – drift	33
Konsolidert bevilgningsoversikt – investering.....	34
Konsolidert balanseregnskapet	35
Regnskapsprinsipper – konsolidert årsregnskap	37
Noter – konsolidert årsregnskap	37
1 Endring i arbeidskapital	37
2 Varige driftsmidler	37
3 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler).....	38
4 Avdrag på lån	39
5 Fond	39
6 Godtgjørelse til revisjon	40

Innledning

Årsoppgjørsdokumentene

Årsoppgjørsdokumentene for Elverum kommune består av 2 deler:

1. Årsregnskapet (dette dokumentet)

Dokumentet inneholder drifts-, investerings- og balanseregnskap og noter i henhold til kommuneloven og god kommunal regnskapsskikk. Elverum kommune legger også inn revisjonsberetningen som en del av dokumentet når denne er mottatt fra revisor.

2. Årsberetningen

Dokumentet inneholder kommunedirektøren sin redegjørelse for kommunens økonomiske utvikling og status, spesielt om de forhold som påvirker kommunens regnskapsresultat og finansielle stilling.

Elverum kommune avlegger årsregnskap etter kommunelovens kap. 14 og bestemmelser i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner. Det følger av kommuneloven § 14-6 at årsregnskapet skal være avlagt innen 22. februar i året etter regnskapsåret.

Årsregnskapet for 2023 avlegges 22.02.2024 og årsrapporten avlegges innen 31.03.2024.

Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt, dvs. innen 30.06.2023. Før behandling i formannskap og kommunestyre skal årsregnskapet behandles i kontrollutvalget.

Rapportering av regnskap til KOSTRA

Bevilgningsregnskapet (drifts- og investeringsregnskapet) og balanseregnskapet skal rapporteres til Statistisk sentralbyrå innen 22.02.2024. Innrapporterte KOSTRA-data (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING) kan korrigeres fram til 15.04.2024 som er siste frist for innsending.

Årets resultat

Driftsregnskapet for 2023 er avlagt med et positivt netto driftsresultat på kr 6 062 651, og er 0,3 % av brutto driftsinntekter. Investeringsregnskapet er avlagt i balanse.

Elverum, 22.02.2024

Kristian Trengereid
Kommunedirektør

Forklaringer

På de følgende sidene presenteres regnskapstall for Elverum kommune i 2023. Regnskapet presenteres i form av obligatoriske oversikter og noter til regnskapet. I tillegg til regnskapstall viser oversiktene tall for vedtatt og justert årsbudsjett, samt årsregnskapet for 2022.

I tillegg til årsregnskapet for kommunen skal det utarbeides et samlet årsregnskap for kommunen som juridisk enhet. I det konsoliderte regnskapet ligger regnskapet til Elverum kommune og KF Elverum kommuneskoger.

Bevilgningsoversikt drift viser oversikt over kommunens finansiering av tjenesteproduksjonen. I oversikten inngår kommunens frie disponible inntekter og netto driftsutgifter totalt på kommunens virksomheter. I tillegg vises finansinntekter og -utgifter samt netto bruk og avsetning til bundne og ubundne fond.

Bevilgning drift netto viser hvordan sum bevilgninger drift netto som fremgår i bevilgningsoversikt drift er fordelt på de ulike sektorene og stabene i kommunen.

Økonomisk oversikt driftsregnskap viser alle inntekter og utgifter i driftsregnskapet. Inntekter og utgifter er gruppert ut fra art/type, inntekt eller utgift. Bruttoresultatet er resultatet av kommunens ordinære drift før finansieringstransaksjoner og nettoresultat er resultat etter finansposter.

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner drift viser hva mindre- eller merforbruket ville vært dersom driftsregnskapet ble avsluttet i samsvar med budsjettert finansiering. Oversikten viser også hvilke disposisjoner kommunedirektøren har gjort for å redusere mer-/mindreforbruket til 0.

Bevilgningsoversikt investering viser oversikt over totale utgifter i investeringsregnskapet og hvordan disse er finansiert.

Spesifikasjon av investeringsutgifter viser investeringer i anleggsmidler i kommunen.

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner investering viser hva udekket/udisponert beløp ville vært dersom investeringsregnskapet ble avsluttet i samsvar med budsjettert finansiering. Oversikten viser også hvilke disposisjoner kommunedirektøren har gjort for å redusere udekket/udisponert beløp.

Balanse er en oversikt over Elverum kommunes eiendeler (omløpsmidler og anleggsmidler), egenkapital, langsiktig og kortsiktig gjeld.

Noter er en forklaring og utdyping av informasjon til poster i driftsregnskapet, investeringsregnskapet og balansen, og skal øke regnskapsbrukernes forståelse og vurdering av regnskapet.

Økonomiske oppstillinger

Bevilgningsoversikt – drift

§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift				
Beløp i 1000 kroner	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-786 164	-778 852	-744 576	-729 105
Inntekts- og formuesskatt	-629 176	-642 119	-631 701	-670 807
Eiendomsskatt	-97 485	-91 038	-91 038	-90 022
Andre generelle driftsinntekter	-84 675	-75 733	-53 541	-53 199
Sum generelle driftsinntekter	-1 597 500	-1 587 741	-1 520 856	-1 543 133
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto	1 472 330	1 473 891	1 383 177	1 408 605
Avskrivninger	122 231	126 560	126 560	121 251
Sum netto driftsutgifter	1 594 561	1 600 451	1 509 737	1 529 855
Brutto driftsresultat	-2 939	12 711	-11 119	-13 278
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-29 918	-28 550	-23 049	-20 325
Utbytter	-50 267	-50 267	-33 000	-13 266
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	113 541	111 679	107 179	57 757
Avdrag på lån	85 752	84 774	84 774	83 839
Netto finansutgifter	119 108	117 636	135 904	108 004
Motpost avskrivninger	-122 231	-126 560	-126 560	-121 251
Netto driftsresultat	-6 063	3 786	-1 775	-26 524
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	5 337	5 337	9 839	5 291
Avsetninger til bundne driftsfond	13 985	12 769	401	16 051
Bruk av bundne driftsfond	-16 316	-13 887	-2 627	-22 569
Avsetninger til disposisjonsfond	3 056	0	0	27 751
Bruk av disposisjonsfond	0	-8 004	-5 838	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	6 063	-3 786	1 775	26 524
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk).	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt – drift.

Forklaring på avvik mellom revidert budsjett og regnskap kommenteres i årsberetningen.

Bevilgning til sektorer og staber

§ 5-4 Bevilgningsoversikt drift, netto				
Tall i hele tusen	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Kommunedirektør inkl. samf.utv.staben	26 019	25 178	24 226	24 207
Sektor for teknikk og miljø	56 548	57 497	57 048	49 291
Eiendomsstaben	85 186	85 411	110 168	97 536
Sektor for utdanning	352 729	350 870	322 852	301 606
Sektor for barnehage	177 981	183 045	176 076	159 770
Sektor for familie og helse	140 790	138 106	119 563	112 306
NAV Elverum	77 525	80 305	61 255	60 756
Sektor for kultur	43 387	43 743	41 733	40 685
Sektor for pleie og omsorg	490 087	474 396	440 619	492 767
Personalstaben	13 848	13 471	13 811	11 281
Service- og IKT-staben	30 986	31 822	29 003	26 180
Økonomistaben	17 932	18 269	19 945	17 831
Felles/finans/div	-40 687	-28 220	-33 122	14 388
Netto for alle sektorer og staber	1 472 330	1 473 891	1 383 177	1 408 605

Tabell: Bevilgning til de enkelte sektorer og staber.

Avvik mellom regnskap og budsjett kommenteres i årsberetningen.

Bevilgningsoversikt – investering

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering				
Tall i hele tusen	Regnskap 2023	Revidert Budsjett 2023	Opprinnelig Budsjett 2023	Regnskap 2022
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	177 546	182 111	202 334	81 890
Tilskudd til andres investeringer	2 390	0	0	2 468
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14 681	14 646	4 839	4 567
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	194 617	196 757	207 173	88 925
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-26 768	-29 287	-32 027	-8 240
Tilskudd fra andre	-22 597	-15 050	-13 254	-9 184
Salg av varige driftsmidler	-3 335	-185	-185	-5 705
Salg av finansielle anleggsmidler*	-7 110	-7 110	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	-692
Mottatte avdrag på utlån av egne midler*	-6 000	-6 000	0	0
Bruk av lån*	-112 871	-134 479	-149 473	-58 711
Sum investeringsinntekter	-178 680	-192 111	-194 938	-82 533
Videre utlån				
Videreutlån	44 980	45 000	35 000	80 167
Bruk av lån til videre utlån	0	0	0	-80 167
Avdrag på lån til videre utlån	27 153	28 300	28 300	30 541
Mottatte avdrag på videre utlån	-40 296	-43 300	-43 300	-60 851
Netto utgifter videre utlån	31 837	30 000	20 000	-30 310
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift	-5 337	-5 337	-9 839	-5 291
Avsetninger til bundet investeringsfond	0	13 110*	0	30 310
Bruk av bundet investeringsfond	-31 905	-31 888	-22 396	-1 101
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-10 531	-10 531	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-47 774	-34 646	-32 235	23 917
Fremført til inndecking i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0
Kontrollsum art 980/580 Regnskapsmessig mer-/ mindreforbruk	0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)				
Inntekter til fordeling	0	0	0	0
Utgifter til fordeling	194 617	201 482	207 173	88 925
Sum til fordeling (netto)	194 617	201 482	207 173	88 925

Tabell: Bevilgningsoversikt – investering.

* Feil beløp innmeldt regulering i tertialrapport nr. 2 – 2023. Beløpet skulle vært meldt inn som redusert behov for bruk av lån og ikke avsetning til bundet investeringsfond. Beløpet er summen av salg finansielle anleggsmidler og mottatte avdrag på utlån av egne midler.

Avvik mellom regnskap og budsjett kommenteres i årsberetningen.

Bevilgningsoversikt – investering, fordeling pr prosjekt

§ 5-5 Bevilgningsoversikter – fordeling pr investeringsprosjekt	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Tall i 1000 kroner				
Fra bevilgningsoversikt:				
Netto investeringer til fordeling:	194 617	196 757	207 173	88 925
Fordeling på prosjekt				
Gjenoppbygging Helge Væringsaaens vei 9D og 9E	2 376	0	0	0
12 boenheter for unge med nedsatt funksjonsnivå (Vestad Omsorgsboliger)	54 402	53 811	70 811	3 018
Boliger til vanskeligstilte	542	500	8 942	235
Kjøp av kommunale boliger 2022	0	0	0	3 336
Kjøp av kommunale boliger 2023	6 548	7 000	10 500	0
Oppgradering av rådhusplassen	579	1 316	6 250	281
IT investeringer 2022	0	0	0	1 537
IT investeringer 2023	2 649	2 850	2 850	0
IT investeringer 2022 - velferdsteknologi	0	0	0	166
IT investeringer 2023 - velferdsteknologi	653	2 130	2 130	0
IT investering 2022 Digi Helsestasjon/VSA/DP	0	0	0	173
Barnevern fagsystem - 2023-2026	0	350	350	0
Oppgradering av HR/Personalsystem (GAT og Unit4 ERP)	0	0	0	257
Vestad skole utvidelse mm kjøkken	298	1 800	0	0
IKT i skole 2022	0	0	0	548
Ydalir skole Newton rom	0	0	0	616
Utbygging og ombygging EUS	33 286	34 485	28 164	3 080
Lys og sceneteknisk utstyr, kino	347	350	350	0
Oppgradering Elverum kapell	12 230	13 360	10 481	359
Sørskogbygda kirkegård - kirkegårdsplan	224	222	0	28
Nytt renholdsrom Moen sykehjem	217	750	750	0
Virksomhetssystem sentralkjøkken	245	400	0	0
Utskifting signalanlegg Sætre og Jotunhaugen	2 259	2 500	2 500	243
Kombidampovn ved sentralkjøkkenet	0	0	0	206
Utskifting av kjøle- og fryseanlegg ved sentralkjøkkenet	1 780	2 450	2 450	0
Helsehuset morsrom	612	612	406	0
Kjøp av Deconx smittvernmaskiner	0	0	0	300
Ettermontering av sprinkleranlegg Søndre Nyborg	5 320	5 593	0	787
Tiltak for å hindre plastholdig granulat utenfor fotballbaner	1 501	1 500	0	95
sandmoen	58	0	0	5 195
Ombygging av gamle helsestasjonen til aktivitetssenter	224	250	9 000	0
Salg av eiendom	244	0	0	310
Kjøp av biler - jevn utskifting 2022	0	0	0	4 918
Kjøp av biler - jevn utskifting 2023	2 789	3 000	3 000	0
Maskiner (teknikk og miljø)	0	0	0	495
Tyngre kjøretøy	3 474	3 039	2 700	0
Driftsmaskiner eiendom	513	498	200	189
Smestadtoppen	8 908	0	0	3 588
Ydalir skole - dropsone	669	1 120	0	0
Gatelysinvesteringer	0	0	0	6 568
Gatelysinvesteringer	3 209	5 600	5 600	0
Utbygging Grindalsmoen vest	24	0	0	3 056
Digitalisering av vegelementer	28	28	0	88

§ 5-5 Bevilgningsoversikter – fordeling pr investeringsprosjekt				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Innregulering av 3 stk G/S veger, langs samleveger sentrumsnært	56	0	0	1 066
Eiendomsinngrep 2022	0	0	0	14
Eiendomsinngrep 2023	91	100	200	0
GPS mottaker Geodata 2022	0	0	0	357
Hovedplan VA - alle anlegg	0	0	0	25 582
Hovedplan VA - alle anlegg	24 582	30 000	30 000	0
Gate, veg og park	0	0	0	14 193
Gate, veg og park	6 390	6 296	4 500	0
Rehabilitering av bruer	0	0	0	313
Rehabilitering av bruer	0	200	200	0
Makeskifte mellom E. Rogstادتjærnet og KF Elverum kommuneskog	0	0	0	692
Skulptur Animus	239	0	0	0
Totalsum	177 565	182 111	202 334	81 890

Tabell: Bevilgningsoversikt – investering, fordeling per prosjekt.

De prosjekter som ikke er avsluttet i 2023 skal være videreført i budsjett 2024.

Prosjekter som er avsluttet i 2023 kommenteres i årsberetningen for 2023, eller i egne sluttrapporter.

Økonomisk oversikt etter art – drift

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art – drift				
Tall i hele tusen	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter				
Rammetilskudd	-786 164	-778 852	-744 576	-729 105
Inntekts- og formuesskatt	-629 176	-642 119	-631 701	-670 807
Eiendomsskatt	-97 485	-91 038	-91 038	-90 022
Andre skatteinntekter	-3 387	-430	-401	-3 423
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-81 288	-75 303	-53 140	-49 776
Overføringer og tilskudd fra andre	-281 111	-179 902	-153 805	-261 670
Brukerbetalinger	-67 346	-65 303	-64 574	-68 247
Salgs- og leieinntekter	-176 266	-168 003	-164 276	-148 484
Sum driftsinntekter	-2 122 222	-2 000 949	-1 903 511	-2 021 534
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	1 060 051	974 970	942 365	991 117
Sosiale utgifter	248 526	275 712	265 551	262 247
Kjøp av varer og tjenester	534 472	499 757	447 192	494 125
Overføringer og tilskudd til andre	154 003	136 661	110 724	139 516
Avskrivninger	122 231	126 560	126 560	121 251
Sum driftsutgifter	2 119 283	2 013 660	1 892 391	2 008 256
Brutto driftsresultat	-2 939	12 711	-11 119	-13 278
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-29 918	-28 550	-23 049	-20 325
Utbytter	-50 267	-50 267	-33 000	-13 266
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	113 541	111 679	107 179	57 757
Avdrag på lån	85 752	84 774	84 774	83 839
Netto finansutgifter	119 108	117 636	135 904	108 004
Motpost avskrivninger	-122 231	-126 560	-126 560	-121 251
Netto driftsresultat	-6 063	3 786	-1 775	-26 524
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
Overføring til investering	5 337	5 337	9 839	5 291
Avsetninger til bundne driftsfond	13 985	12 769	401	16 051
Bruk av bundne driftsfond	-16 316	-13 887	-2 627	-22 569
Avsetninger til disposisjonsfond	3 056	0	0	27 751
Bruk av disposisjonsfond	0	-8 004	-5 838	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	6 063	-3 786	1 775	26 524
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Tabell: Økonomisk oversikt etter art – drift.

Budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Driftsregnskapet		
	Tall i hele tusen	Beløp
Netto driftsresultat		-6 063
Avsetninger til bundne driftsfond		13 985
Bruk av bundne driftsfond		-16 316
Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		5 337
Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		0
Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		-8 004
Budsjettet dekning av tidligere års merforbruk		0
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)		-11 061
Strykning av overføring til investering		0
Strykning av avsetninger til disposisjonsfond		0
Strykning av dekning av tidligere års merforbruk		0
Strykning av bruk av disposisjonsfond		8 004
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger		-3 057
Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger		
Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk		
Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk		
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond		3 057
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0

Tabell: Budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - driftsregnskap.

Investeringsregnskapet		
	Tall i hele tusen	Beløp
Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån		160 645
Avsetninger til bundne investeringsfond		0
Bruk av bundne investeringsfond		-31 905
Budsjettet bruk av lån		-134 479
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		-5 337
Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		0
Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		-10 531
Dekning av tidligere års udekket beløp		0
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)		-21 608
Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond		
Strykning av bruk av lån		21 608
Strykning av overføring fra drift		0
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond		0
Udekket eller udisponert beløp etter strykninger		0
Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond		0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).		0

Tabell: Budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - investeringsregnskap.

Balanseregnskapet

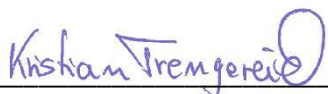
§ 5-8. Balanseregnskapet				
	Tall i hele tusen	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER				
<i>Anleggsmidler</i>				
Varige driftsmidler				
Faste eiendommer og anlegg		4	3 101 185	3 065 108
Utstyr, maskiner og transportmidler		4	101 606	103 691
Finansielle anleggsmidler				
Aksjer og andeler (eiendeler)		5, 15	256 866	251 193
Obligasjoner (eiendeler)				
Utlån		6	668 265	670 387
Immaterielle eiendeler			0	0
Pensjonsmidler		11	2 355 699	2 249 232
Sum anleggsmidler			6 483 621	6 339 610
<i>Omløpsmidler</i>				
Bankinnskudd og kontanter			200 596	279 054
Finansielle omløpsmidler				
Aksjer og andeler (omløpsmidler)		7	0	0
Obligasjoner (omløpsmidler)		7	0	0
Sertifikater		7	0	0
Derivater (omløpsmidler)		7	0	0
Kortsiktige fordringer				
Kundefordringer			37 285	31 327
Andre kortsiktige fordringer			146 740	148 348
Premieavvik (kortsiktige fordringer)		11	210 539	133 162
Sum omløpsmidler			595 160	591 890
Sum eiendeler			7 078 781	6 931 501
EGENKAPITAL OG GJELD				
<i>Egenkapital</i>				
Egenkapital drift				
Disposisjonsfond		13	-106 085	-103 028
Bundne driftsfond			-43 611	-45 942
Merforbruk i driftsregnskapet			0	0
Egenkapital investering				
Ubundet investeringsfond			-4 043	-14 575
Bundne investeringsfond			-66 314	-98 219
Udekket beløp i investeringsregnskapet			0	0
Annen egenkapital				
Kapitalkonto		2	-1 434 132	-1 433 388
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		3	6 783	6 783
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering			0	0
Sum egenkapital			-1 647 402	-1 688 369
<i>Langsiktig gjeld</i>				
Lån				
Gjeld til kredittinstitusjoner		8-10	-2 108 418	-2 087 269
Obligasjonslån			0	0
Sertifikatlån		8-10	-766 000	-768 054

§ 5-8. Balanseregnskapet				
	Tall i hele tusen	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Pensjonsforpliktelse		11	-2 245 089	-2 101 789
Sum langsiktig gjeld			-5 119 507	-4 957 111
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld			-67 864	-70 506
Likviditetslån			0	0
Derivater (kortsiktig gjeld)			0	0
Annen kortsiktig gjeld			-239 975	-205 108
Premieavvik (kortsiktige gjeld)			-4 032	-10 406
Sum kortsiktig gjeld			-311 872	-286 020
Sum egenkapital og gjeld			-7 078 781	-6 931 501
MEMORIAKONTI				
Ubrukte lånemidler			70 018	50 889
Andre memoriakonti			-9 777	-13 577
Motkonto for memoriakontiene			-60 242	-37 312
Sum memoriakonti			0	0

Tabell: Balanseregnskapet.

Balanseregnskapet viser en oppstilling av kommunens eiendeler i form av anleggsmidler og omløpsmidler, egenkapital og gjeld fordelt på langsiktige og kortsiktige forpliktelser. I tillegg vises memoriakonti som blant annet viser ubrukte lånemidler til investeringsprosjektene.

Elverum, $\frac{31.12.2023}{22.02.2024}$

Kristian Trengereid
Kommunedirektør

David Sande
økonomisjef

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke (anordningsprinsippet). For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler og eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er alltid omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer skal klassifiseres som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnmessige hensyn. I slike tilfeller klassifiseres verdipapirene som anleggsmidler.

Andre fordringer som ikke inngår i punket ovenfor, er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers skal de klassifiseres som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommuneloven § 14-15 lån til egne investeringer og § 14-17 lån til videre utlån. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 3-4 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld.

Langsiktig gjeld skal vurderes til opptakskost. Langsiktig gjeld skal oppskrives ved varig økning i forpliktelsen. Krav til oppskrivning gjelder ikke ved renteendring på langsiktig gjeld. Oppskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for oppskrivningen ikke lenger er til stede.

Kortsiktig gjeld skal vurderes til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi. Vurdering til høyeste verdi skal fravikes når dette er i samsvar med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Kortsiktig gjeld som vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Selvkostberegninger

Elverum kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til «Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer». Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift for de tjenesteområder som omfattes av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen merverdiavgiftskompensasjon henhold til Lov om kompensasjon for merverdiavgift.

Kommunens organisering

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, men noe lovpålagt virksomhet er organisert i vertskommunesamarbeid eller interkommunale selskap.

Elverum kommune har organisert sin virksomhet med ansvarlige sektor- og stabsledere som rapporterer direkte til kommunedirektøren basert på bruk av rammebudsjetter. Den enkelte virksomhetsleder har delegert ansvar for gjennomføring av tjenestene på sitt område gjennom lederavtaler.

Rammeområdene inngår i tjenesteområdene som fremgår av skjema «*bevilgninger – drift*».

Interkommunalt politisk råd – kommuneloven § 18-1

Elverum kommune er med i **Sør-Østerdalsregionen interkommunalt politisk råd (SØIPR)**. Deltakerkommunene er; Våler, Åmot, Stor-Elvdal, Engerdal, Trysil og Elverum. SØIPR er ikke et eget rettssubjekt. Eierandelene er likt fordelt mellom medlemmene i rådet. SØIPR kan unnlate å utarbeide eget årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning, jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 8-3. Regnskapet er en del av Elverum kommunes regnskap, men føres på et eget ansvar og ubrukte midler i samarbeidet avsettes til eget bundet fond.

Vertskommunesamarbeid – kommuneloven § 20-2

Vertskommunesamarbeid er en avtale mellom to eller flere kommuner om at en kommune kan utføre oppgaver og treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning. Elverum kommune har inngått følgende vertskommunesamarbeid:

- Elverum kommune er vertskommune og fører regnskapet for **PPT-tjenesten** i kommunene Stor-Elvdal, Våler, Åmot og Elverum.
- Elverum kommune er vertskommune og fører regnskapet for Elverum **Interkommunale Legevakt** som dekker kommunene Elverum, Våler, Åmot og Åsnes. Legevakten er plassert i Helsehuset.
- Elverum kommune er vertskommune og fører regnskap for et samarbeid med Åmot kommune om felles **institusjonskjøkken** (Sentral kjøkken – Terningen Arena).
- Hamar interkommunale **krisesenter** sammen med Hamar, Ringsaker, Løten, Stange, Elverum, Trysil og Åmot med Hamar som vertskommune.

Interkommunale selskap (IKS) – lov om interkommunale selskaper

Interkommunale selskap er selskap hvor alle deltakerne er kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper. Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser. Forpliktelsen svarer vanligvis til deltakernes eierandel i selskapet. Representantskapet er selskapets øverste organ der alle deltakerne er representert med minst en representant.

Interkommunale selskap er eget rettssubjekt og avlegger eget regnskap.

Elverum kommune er deltakere i følgende interkommunale selskap:

- **Renovasjon** – Tjenesten er organisert gjennom Sør-Østerdal interkommunale renovasjonsselskap IKS hvor Elverum kommune er kontorkommune og hefter for 60 % av selskapets forpliktelser.
- **Brann- og redningstjeneste** – Tjenesten er organisert gjennom Midt- Hedmark brann- og redningsvesen IKS hvor Elverum kommune er kontorkommune og hefter for 37,4 % av selskapets forpliktelser.
- **Revisjon** – Tjenesten er organisert gjennom Revisjon ØST IKS hvor Løten kommune er selskapets kontorkommune. Elverum kommune har en ansvarsdel på 11,0 %.
- **Sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget** – Tjenesten har vært organisert gjennom Hedmark Revisjon IKS hvor Løten kommune er selskapets kontorkommune. Dette samarbeidet er nå endret og heter nå Revisjon Øst. Elverum kommune har en ansvarsdel på 8,35 %.

Ut over dette drives kommuneskogen som kommunalt foretak gjennom KF Elverum kommuneskoger. Kommuneskogen fører eget separat regnskap for sin virksomhet.

Noter

1 Endring i arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10 a)

BALANSEN	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Omløpsmidler	595 160	591 890	3 270
Kortsiktig gjeld	311 872	286 020	25 852
Arbeidskapital	283 288	305 870	-22 582

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2023
Netto driftsresultat	6 063
Netto utgifter/inntekter i investering	47 774
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)	19 129
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-22 582
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	0

2 Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10 b)

Spesifikasjon av transaksjoner mot kapitalkonto

KAPITALKONTO - tall i hele tusen			
01.01.2023 Balanse		01.01.2023 Balanse	1 433 388
(underskudd i kapital)		(kapital)	
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	489	Aktivering av fast eiendom og anlegg	140 690
Nedskrivninger fast eiendom		Oppskrivning av fast eiendom	
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	104 364		
Avskrivning finansiell leasing		Tilgang finansiell leasing	
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	132	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	12 090
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler		Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	15 459	Kjøp av aksjer og andeler	14 681
Salg av aksjer og andeler	7 110	Oppskrivning av aksjer og andeler	
Nedskrivning av aksjer og andeler	240	Utlån formidlings/startlån	44 980
Avdrag på formidlings/startlån	38 229	Utlån sosial lån	96
Avdrag på sosial lån	86	Utlån egne midler	
Avdrag på utlånte egne midler	8 189	Minimumsavdrag 2023	711
Avskrivning sosial utlån		Oppskrivning utlån	
Avskrevet andre utlån	694	Avdrag på eksterne lån	112 194
Bruk av midler fra eksterne lån	112 871	Urealisert kursgevinst utenlandslån	
Ekstraordinær avgang- korrigering av tidligere års feil		UB Pensjonsmidler (netto)	106 467
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	143 301	Estimatavvik pensjonsmidler	
Estimatavvik pensjonsforpliktelse		Finansiell leasing korrigering forpliktelse	
		Reversering nedskrivning av utstyr, maskiner og	
31.12.2023 Balanse	1 434 132	31.12.2023 Balanse	
Kapitalkonto		(underskudd i kapital)	

3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10 c)

Det ikke foretatt noen endring av regnskapsprinsipper eller regnskapsestimater i 2023.

Vurderinger om det er endring i regnskapsprinsipper eller korrigeringer av tidligere års feil skal gjøres i henhold til god kommunal regnskapsskikk og KRS nr 5 - Endring av regnskapsprinsipper, estimater og korrigering av tidligere års feil. Med endring av regnskapsprinsipp siktes det til en systematisk endring i hvordan inntekter eller utgifter periodiseres, eller hvordan eiendeler eller gjeld måles. Korrigering av tidligere års feil innebærer at det i ettertid oppdages feil i regnskapet fra tidligere regnskapsperioder. Slike feil må det korrigeres for og det vil ha resultatvirkning.

Etter en vurdering av årsaken (eller mangel av kjent årsak) er det ikke mulig å vite om avviket skal håndteres som prinsippendringer eller korrigering av tidligere års feil. Avvikene går langt tilbake i tid og det er usikkert om det er korrekt at avviket skal belaste driftsregnskapet uten å vite med sikkerhet at det er korrekt. Etter en samlet vurdering er avvikene på kapitalkontoen ført mot balansekontoen for prinsippendringer og uten resultatvirkning.

Tabellen nedenfor viser tidligere endringer av regnskapsprinsipper som er bokført i balansen.

Prinsippendringer - fra tidligere regnskap		Tall i hele tusen	2023	2022
1	Prinsippendring ressurskrevende brukere 2008		-17 835	-17 835
2	Prinsippendring feriepenge 1992/1994		17 170	17 170
3	Prinsippendring materialbeholdning 2001		128	128
4	Prinsippendring påløpte renter 2001		195	195
5	Prinsippendring MVA-kompensasjon 2001		-3 811	-3 811
6	Prinsippendring 13. lønnskjøring skifte av lønssystem 2009		4 256	4 256
6	Prinsippendring avvik kapitalkontoen 2016		3 899	3 899
6	Prinsippendring avvik kapitalkontoen før 2007		2 780	2 780
	Sum		6 783	6 783

4 Varige driftsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11 a)

Anleggsmiddelgruppe	Avskrivning	Eiendeler
Gruppe A	5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe B	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
Gruppe C	20 år	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
Gruppe D	40 år	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
Gruppe E	50 år	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.
Gruppe F	-	Tomter avskrives ikke.

Anlegg	Gruppe A	Gruppe B	Gruppe C	Gruppe D	Gruppe E	Gruppe F	Finansiell leasing	Sum
Bokført verdi 1.1.	24 213	79 477	58 531	2 032 304	890 730	83 543	29 145	3 197 943
Tilgang	3 309	16 922	1 662	133 752	217	246		156 108
Avgang		1 074		863				1 937
Avskrivninger	7 692	13 550	5 669	69 705	22 597		1 657	120 870
Nedskrivninger				965				965
Reverserte nedskrivninger								0
Bokført verdi 31.12	19 830	81 775	54 524	2 094 523	868 350	83 789	27 488	3 230 279

Ved overgang til anleggsregister integrert i anleggsmodulen til økonomisystemet, har ikke opprinnelig anskaffelseskost og akkumulerte avskrivninger latt seg konvertere. Den anskaffelseskost som vises er derfor nettoverdi av opprinnelig anskaffelseskost og akkumulerte avskrivninger pr 01.01.2010.

Salg av varige driftsmidler

I løpet av 2023 er det solgt varige driftsmidler for 3,3 millioner kroner. Det består av 1 traktor og 9 biler og eiendommen Elgyn 43 gnr 13 bnr 835.

Avskrivning/nedskrivning i løpet av regnskapsåret

Det er gjennomført ordinære avskrivninger for året med til sammen 122 231 millioner kroner. Avskrivningene er bokført i kommunens driftsregnskap.

5 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11 b)

Selskapets navn	Eierandel	Antall aksjer og andeler	Beløp i hele kr
KLP - Kommunenes Landspensjonskasse	Minoritet		36 781 941
EKP - Elverum kommunale pensjonskasse			39 163 054
SØIR - Sør Østerdal Interkom. Renovasjonsselskap	60 %		5 670 000
Midt-Hedmark Brann- og redningsvesen IKS	37,4 %		2 570 000
Revisjon Øst IKS	11,0 %		180 000
Biblioteksentralen A/L **	Minoritet	14	14
OBOS, ANDEL **		8	8
OBOS, ANDEL		2	1 565
Silkosfeltet Borettslag (læresleilighet)	Minoritet	1	3 500
Elverum Energi AS	100 %	15 000	86 662 109
Tunet Elverum AS	100 %	2	100 000
Filmparken AS	Minoritet	4 459	4 900
Flerbruksanlegget AS	100 %	1 500	1 500 000
Terningen Arena Idrett og Kultur AS	100%	1 000	27 041 000
Nordavind Dc Sites AS	7,69 %	30	150 000
Abakus AS	0,1 %	1	2 500
Elverum Vekst AS *	100 %	9547	19 547 700
Anno museum	5,33 %	33	10 000 000
Kontrollutvalgssekretariatet Øst IKS	8,35 %		
Sum aksjer og andeler			229 378 291

* Elverum Vekst AS er morselskapet til Elverum Tomteselskap AS, Elverum kommunale Industribygg AS og EKI Utvikling AS. Elverum kommune styrket aksjekapitalen til Elverum Vekst AS med Kr 10 000 000,- i løpet av 2023. Elverum Vekst AS bruke midlene til å kjøpe aksjer i Solbergvegen AS, som eier og leier ut lokalene til Curida AS.

** Aksjene/andelene er tidligere registrert med Kr 1,- på grunn av at de ble vurdert til ikke å ha verdi for Elverum Kommune.

Ydalir Boligutvikling AS ble meldt oppløst i februar 2023. Det av innbetalt aksjekapital som ikke ble tilbakebetalt til Elverum kommune ble tapsført i 2023.

6 Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11 c)

Kommuner kan i henhold til kommuneloven med tilhørende forskrift gi utlån til andre, men dette må ikke komme i konflikt med blant annet regelverket for ulovlig offentlig støtte. Nedenfor er en oversikt over de garantier og utlån kommunen har gitt til forskjellige formål og selskaper.

Utlån til	Tall i hele tusen	Vedtak	Opprinnelig beløp	Restbeløp pr 31.12	Finansiering	Tilbakebetalt
TAIK AS, ansvarlig lån nedbetales årlig		KS 058/13	27 000	16 140	Lån	2038
TAIK AS, ansvarlig lån løper til forfall		KS 124/15	32 500	32 500	Egenkapital	2045
EKI UTVIKLING AS, ansv lån avdr fritt 10 år		KS 076/14	5 000	5 000	Lån	2024
Elverum Tomteselskap AS, ansvarlig lån		KS 043/16	5 500	5 500	Lån	2026
Elverum Tomteselskap AS, ansvarlig lån		KS 043/16	5 000	1 250	Lån	2026
Søndre Elverum Idrettshall AS		KS 115/18	19 500	17 550	Lån	2059
Sum			107 300	77 940		

I tillegg til lånene i tabellen over har kommunen utlån til innbyggere i form av startlån på kr 589 915 millioner kroner og 0,41 million kroner i sosiale utlån. Til sammen har kommune utlån på 670,4 millioner kroner.

7 Markedsbaserte finansielle eiendeler og forpliktelser

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11 d)

Elverum kommune har ingen finansielle omløpsmidler.

8 Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11 e)

Langsiktig gjeld med fast rente:

Lån	Tall i hele tusen	Beløp	Løper fra	Løper til	Betaler	Bank
KBN-20180583		132 199	11.12.2018	10.12.2028	2,6 %	Kommunalbanken
KBN-20190434		17 550	24.09.2019	24.09.2029	2,3 %	Kommunalbanken
KBN-20190515		119 003	08.11.2019	08.11.2029	2,4 %	Kommunalbanken
KLP-8317.61.13262		63 000	19.12.2022	20.12.2027	3,6 %	KLP banken AS
KLP-8317.62.70392		132 000	14.09.2023	14.09.2033	4,9 %	KLP banken AS
Sum lån med fast rente		463 752				

Sikring av gjeld med flytende rente:

Swap mot underliggende lån	Beløp	Løper fra	Løper til	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Swap-motpart
Tall i hele tusen							
Swap mot KB_20120308	43 200	26.06.2012	28.06.2027	3,3 %	3M NIBOR	Kontantstrømsikring	Nordea
Swap mot KB_20120061	30 599	15.08.2012	17.11.2025	4,1 %	3M NIBOR	Kontantstrømsikring	Nordea
Swap mot KLP 8317.56.98119	31 200	05.09.2012	05.12.2025	4,2 %	3M NIBOR	Kontantstrømsikring	Nordea
Swap mot Sertifikatlån 5	100 000	27.03.2014	29.01.2025	3,0 %	3M NIBOR	Kontantstrømsikring	Nordea
Swap mot KB_20120137	35 000	17.06.2019	18.03.2024	3,6 %	3M NIBOR	Kontantstrømsikring	Nordea
Sum swap-avtaler	239 999						

Rentesikring gjøres gjennom tradisjonelle fastrentelån og bruk av rentebytteavtaler (Swap). Bakgrunnen for dette ligger i kommunens finansreglement og benyttes til styring og optimalisering av kommunens renterisiko innenfor generelle rammer som gjelder for renterisiko. Rammene tilsier minimum ¼ sikring med fastrente, og minimum ¼ med flytende rente. Rentebetingelser ved rentesikring følger markedssvingningene.

9 Lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12 a)

Fordeling av langsiktig gjeld:	Tall i hele tusen	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Gjeldsbrevlån/banklån		1 454 188	1 407 954
Sertifikatlån*		766 000	768 054
Husbanklån		625 085	650 170
Finansiell leasing		29 145	29 145
Sum bokført langsiktig gjeld		2 874 418	2 855 323
<u>Herav selvfinansierende gjeld:</u>			
Startlån/Husbank		589 915	583 163
Selvkostområder		361 146	354 367
Lån til aksjeselskaper		34 940	35 379
Sum selvfinansierende gjeld		986 001	972 909
Fordeling av fast/flytende gjeld eks husbanklån:		Regnskap 2023	Regnskap 2022
Fast rente		30 %	30 %
Flytende rente		68 %	68 %
Gjenstående nedbetalingstid		26 år	26 år
Gjennomsnittlig rente		2,42 %	2,42 %

*Sertifikatlån er gjeldsbrev med forfallstid på 3 – 12 mnd. Det betyr at alle disse lånene vil refinansieres i løpet av neste regnskapsår.

10 Avdrag på lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12 b)

Driftsregnskap (tall i hele tusen)	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Avskrivning	122 231	121 251
Bokført verdi anleggsmidler 31.12.x-1)*	3 114 401	3 168 121
Langsiktig gjeld 31.12.x-1)**	2 184 936	2 171 365
Avdrag på lån i driftsregnskapet	85 752	83 839
Minimumsavdrag i henhold til kommunelov	85 752	83 103
Avdrag utover minimumskravet	0	736
Avdrag på lån i investeringsregnskapet (formidlingslån)	27 153	30 541
* Eksklusive tomter som ikke avskrives		
** Lånegjeld eksklusive lån til formidling (startlån mv)		
Investeringsregnskap (Formidlingslån) (tall i hele tusen)		
Utlån - til kjøp- og utbedring av bolig	44 980	80 167
Mottatte avdrag på utlån	-40 296	-60 851
- herav ekstraordinære innbetalinger		-30 310
Betalte avdrag på formidlingslån	23 874	30 541
Avsatt ekstraordinære avdrag		30 310
Fond (bruk av tidligere innbetalte ekstraordinære avdrag)	31 838	0
Fond med ekstraordinære innbetalinger	-65 668	-97 506

11 Pensjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12 c)

Årets netto pensjonskostnad (F § 13-1 bokstav C)		2023	
Årets pensjonsopptjening, nåverdi		98 087	
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		74 724	
Forventet avkastning på pensjonsmidlene		-88 073	
Administrasjonskostnader		9 753	
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)		94 491	
Årets pensjonspremie til betaling		189 066	
Årets premieavvik		-94 575	
Balanse 31.12.23 (F § 13-1 bokstav E)			
	Pensjonsposter	Arbeidsgiveravgift	
Brutto påløpt forpliktelse	2 237 077		
Pensjonsmidler	2 355 698		
Netto pensjonsforpliktelse	-118 621	-16 726	
Årets premieavvik	-94 575	-13 335	
Premieavvik tidligere år	-86 413	-12 184	
Akkumulert premieavvik	-180 988	-25 519	
Estimatavvik	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelse	Netto
Estimert 01.01.23	2 249 232	-2 101 788	147 444
Ny beregning 01.01.23	2 159 953	-2 135 906	24 047
Årets estimatavvik (01.01.23)	89 279	34 118	123 397
Beregningsforutsetninger 2023			
Se beregningsforutsetninger for de enkelte selskapene på de neste sidene.			

11a Elverum kommunale pensjonskasse (EKP)

Årets netto pensjonskostnad		Tall i hele tusen	2023
Årets pensjonsopptjening, nåverdi			49 656
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse			33 826
Forventet avkastning på pensjonsmidlene			-41 310
Administrasjonskostnader			7 328
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)			49 500
Årets pensjonspremie til betaling			78 849
Årets premieavvik			-29 349
Balanse 31.12.23 (F § 3-5)			
	Pensjonsposter	Arbeidsgiveravgift	
Brutto påløpt forpliktelse	1 033 620		
Pensjonsmidler	1 093 506		
Netto pensjonsforpliktelse	-59 886		0
Årets premieavvik	-29 349		-4 138
Beregningsforutsetninger			
			2023
Forventet avkastning på pensjonsmidler (F § 3-6)			4,00 %
Diskonteringsrente (F § 3-6)			3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst og G vekst (F § 3-6)			2,48 %
Forventet årlig pensjonsregulering (F § 3-6)			1,71 %
Forutsetninger om fratreden beregnes etter en modell som gir en forventning om at 5 % av de aktive medlemmene i EKP fratrer hvert år. Forenklet modell for AFP uttak på 50 % uavhengig av alder.			

Årets netto pensjonskostnad		Tall i hele tusen	2023
Estimatavvik	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelser	Netto forpliktelse
Estimert 01.01.23	1 085 263	-947 366	137 897
Ny beregning 01.01.23	1 013 304	-982 767	30 537
Årets estimatavvik (01.01.23)	71 959	35 401	107 360

11b Kommunenes Landspensjonskasse (KLP)

Årets netto pensjonskostnad		Tall i hele tusen	2023
Årets pensjonsopptjening, nåverdi			34 895
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse			35 717
Forventet avkastning på pensjonsmidlene			-43 410
Administrasjonskostnader			1 908
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)			29 110
Årets pensjonspremie til betaling			88 125
Årets premieavvik			-59 015
Balanse 31.12.23 (F § 3-5)	Pensjonsposter	Arbeidsgiveravgift	
Brutto påløpt forpliktelse	1 036 707		
Pensjonsmidler	1 152 264		
Netto pensjonsforpliktelse	-115 557		0
Årets premieavvik	-59 015		-8 321
Beregningsforutsetninger			2023
Forventet avkastning på pensjonsmidler (F § 3-6)			4,00 %
Diskonteringsrente (F § 3-6)			3,50 %
Forventet årlig G og lønnsvekst (F § 3-6)			2,48 %
Forventet årlig pensjonsregulering (F § 3-6)			1,71 %
Forutsetninger for turnover:			
	Sykepleiere:	Fellesordningen:	Uttak av AFP fra 62 år:
under 20 år	25 %	25 %	Sykepleiere: * 36%
20-25 år	15 %	25 %	Sykepleiere: ** 42,5%
24-29 år	-	15 %	Fellesordningen * 36%
26-30 år	10 %		Fellesordningen: ** 42,5%
30-39 år	-	7,50 %	* 65 års aldersgrense
31-40 år	6 %		** 70 års aldersgrense
40-50 år	4 %	5 %	
50-55 år	3 %	3 %	
over 55 år	0 %	0 %	
Estimatavvik	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelse	Netto forpliktelse
Estimert 01.01.23	1 069 412	-985 687	83 725
Ny beregning 01.01.23	1 061 648	-1 005 106	56 542
Årets estimatavvik (01.01.23)	7 764	19 419	27 183

11c Statens pensjonskasse (SPK)

Årets netto pensjonskostnad		Tall i hele tusen	2023
Årets pensjonsopptjening, nåverdi			13 536
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse			5 181
Forventet avkastning på pensjonsmidlene			-3 353
Administrasjonskostnader			517
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)			15 881
Årets pensjonspremie til betaling			22 092
Årets premieavvik			-6 211
Balanse 31.12.23 (F § 3-5)		Pensjonsposter	Arbeidsgiveravgift
Brutto påløpt forpliktelse		166 750	
Pensjonsmidler		109 928	
Netto pensjonsforpliktelse		56 822	8 012
Årets premieavvik		-6 211	-876
Beregningsforutsetninger			2023
Forventet avkastning på pensjonsmidler (F § 3-6)			3,50 %
Diskonteringsrente (F § 3-6)			3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst (F § 3-6)			2,48 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering (F § 3-6)			2,48 %
Frivillig avgang: 4,5 % for 18-39 år, 2 % for 40-54 år, 1 % for 55 år og over			
Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år)			50 %
Estimatavvik	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelse	Netto forpliktelse
Estimert 01.01.23	94 557	-168 735	-74 178
Ny beregning 01.01.23	85 001	-148 033	-63 032
Årets estimatavvik (01.01.23)	9 556	-20 702	-11 146

11d Opplysninger om pensjon

Amortisering av premieavvik (Tall i hele tusen)	
Amortiseringstid premieavvik 2002-2010	15 år
Amortiseringstid premieavvik 2011-2013	10 år
Amortiseringstid premieavvik 2014 og senere	7 år
Amortisering av premieavvik 2023, sum	24 159

Gjenstående premieavvik som skal utgiftsføres senere år (Tall i hele tusen)	
Gjenstående premieavvik	206 507
Omløpsmidler	595 160
Premieavvik i % av omløpsmidler	34,7 %

Premiefond (Tall i hele tusen)	KLP	EKP
Innestående på premiefond 01.01	-69 042	-83 641
Tilført premiefondet i løpet av året inkl. renter	-6 586	-7 866
Bruk av premiefondet i løpet av året i kommunens regnskap	18 000	37 226
Innestående på premiefond 31.12.2023	-57 628	-54 281

12 Garantier gitt av kommunen

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12 d)

Kommuner kan i henhold til kommuneloven med tilhørende forskrift gi garantier til andre, men dette må ikke komme i konflikt med blant annet regelverket for ulovlig offentlig støtte. Nedenfor er en oversikt over de garantier kommunen har gitt til forskjellige formål.

Garanti til	KS-vedtak	Opprinnelig garantibeløp	Restbeløp pr 31.12	Type garanti	Utløper
Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjon IKS		18 900	7 290	Selvskyldner	Selsk.avtale for SØIR
Elverum Tomteselskap AS - Ydalir	100/18	110 000	90 000	Selvskyldner	09.11.2028
Elverum Kom. Industribygg - Hernes institutt	077/14	50 000	31 250	Selvskyldner	16.12.2027
Elverum Kom. Industribygg - Beredskapssenter	108/22	55000	38 765	Selvskyldner	31.12.2053
Statens Vegvesen (Ydalir-utbygging)	030/17	32 108	32 108	Selvskyldner	2024
Søndre Elverum Idrettshall AS - mva	115/18	2 500	2 500	Simpel kausjon	2024
Søndre Elverum Idrettshall AS - spillemidler	115/18	20 000	20 000	Simpel kausjon	2024
Sum		288 508	221 913		

13 Vesentlige fond¹

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Bunde fond – formål	Tall i hele tusen	Bokført verdi 01.01.	Netto avsetn til eller bruk av fond	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond				
Gavefond		-850	-1 744	-2 594
Næringsfond		-1 324	83	-1 241
Øremerket statstilskudd		-16 614	6 823	-9 791
Selvkostfond		-3 863	466	-3 397
Øvrige bundne driftsfond		-23 291	-3 293	-26 585
Sum		-45 942	2 335	-43 608

¹På noen av fondene er klassifiseringen endret fra regnskap 2022 til regnskap 2023

Bunde fond – formål	Tall i hele tusen	Bokført verdi 01.01.	Netto avsetn til eller bruk av fond	Bokført verdi 31.12.
Bundne investeringsfond				
Ekstraordinære avdrag - formidlingslån		-97 506	31 837	-65 669
Vedlikeholds- og rehabiliteringstilskudd Covid-19		-713	68	-645
Sum		-98 219	31 905	-66 314

Ubundne fond – formål	Tall i hele tusen	Bokført verdi 01.01.	Netto avsetn eller bruk av fond	Bokført verdi 31.12.
Disposisjonsfond				
Bredbåndsfond for bygdene i Elverum - KS 029/17		-5 300	27	-5 273
Fond kompetansemidler - KS 131/17		-2 000	0	-2 000
Utvikling av rådhusplassen - KS 069/22		-5000	555	-4 445
Revisjon av kommunepl. areal-/samfunnsdel KS 069/22		-2700	752	-1 948
Bybadstue KS 048/23		0	-1 000	-1 000
Øvrige disposisjonsfond		-88 028	-3 391	-91419
Sum		-103 028	-3 057	-106 085
Ubundne investeringsfond				
Ubundet investeringsfond		-14 575	10 532	-4 043
Sum		-14 575	10 532	-4 043

14 Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13 b)

Elverum kommune har utarbeidet etterkalkyle for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av selvkost". Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)

+ Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad

= Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
= Selvkostresultat*

Driftsregnskapet:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter

Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.

= Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

*Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente.

Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2023 var denne lik 4,296 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2022 i sin helhet være disponert innen 2027.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkyler gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser.

Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene.

Resultatet for 2023 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette fører til avvik mellom prognoser i budsjettet og nå ved etterkalkyle.

Vann

Etterkalkylen for 2023 viser et overskudd lik kr 657 869. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik kr 9 100 796. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Vann - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	4 199 961	4 077 047	6 338 233	6 338 233	6 623 453	6 921 509	7 232 977
11*** Varer og tjenester	6 162 857	4 815 790	5 296 835	5 296 835	5 535 193	5 784 276	6 044 569
12*** Varer og tjenester	1 592 642	2 902 660	1 793 106	1 793 106	1 873 796	1 958 117	2 046 232
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	418 897	0	0	0	0	0
14*** Overføringsutgifter	1 154	0	0	0	0	0	0
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	390	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	11 957 004	12 214 393	13 428 174	13 428 174	14 032 442	14 663 902	15 323 777
Avskrivningskostnad	7 586 029	7 877 765	8 167 806	8 510 024	8 821 856	9 116 790	9 061 474
Kalkulatorisk rente	6 399 426	8 044 141	7 222 356	7 173 260	7 442 405	7 766 526	7 792 218
Indirekte kostnader	1 079 429	1 121 107	1 170 409	1 222 449	1 277 041	1 334 124	1 393 766
Sum driftskostnader	27 021 887	29 257 406	29 988 744	30 333 907	31 573 743	32 881 342	33 571 235
- Øvrige inntekter	-556 510	-1 279 909	-416 827	-416 827	-435 584	-455 186	-475 669
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	26 465 377	27 977 498	29 571 917	29 917 080	31 138 159	32 426 157	33 095 567
Gebyrinntekter	21 378 016	28 525 946	33 379 352	33 584 496	33 759 201	33 957 931	34 138 672
+/- Andre inntekter/utgifter	0	109 420	0	0	0	0	0
Resultat	-5 087 361	657 869	3 807 435	3 667 416	2 621 041	1 531 774	1 043 105
Finansiell dekningsgrad (%)	80,8 %	102,0 %	112,9 %	112,3 %	108,4 %	104,7 %	103,2 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-4 049 746	-9 370 250	-9 100 796	-5 563 252	-2 030 100	564 893	2 145 506
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-5 087 361	657 869	3 807 435	3 667 416	2 621 041	1 531 774	1 043 105
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	-233 144	-388 415	-269 890	-134 264	-26 049	48 840	98 948
Selvkostfond 31.12	-9 370 250	-9 100 796	-5 563 252	-2 030 100	564 893	2 145 506	3 287 559

Avløp

Etterkalkylen for 2023 viser et overskudd lik kr 3 633 502. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik kr 675 943. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Avløp - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	5 595 511	5 480 327	5 707 214	5 707 214	5 964 039	6 232 420	6 512 879
11*** Varer og tjenester	8 320 045	6 030 233	4 259 546	4 259 546	4 451 226	4 651 531	4 860 850
12*** Varer og tjenester	3 128 117	4 374 694	3 814 058	3 814 058	3 985 691	4 165 047	4 352 474
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	4 037 068	4 461 068	4 550 000	4 550 000	4 754 750	4 968 714	5 192 306
14*** Overføringsutgifter	222 127	76 761	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	21 302 869	20 423 083	18 330 818	18 330 818	19 155 705	20 017 712	20 918 509
Avskrivningskostnad	8 204 555	8 618 427	8 766 877	9 059 472	9 378 141	9 398 717	8 881 273
Kalkulatorisk rente	5 921 093	7 297 542	6 565 596	6 522 098	6 767 611	7 067 031	7 083 212
Indirekte kostnader	1 055 755	1 100 668	1 148 753	1 199 655	1 253 112	1 309 019	1 367 429
Sum driftskostnader	36 484 273	37 439 721	34 812 043	35 112 042	36 554 568	37 792 478	38 250 422
- Øvrige inntekter	-104 801	-1 189 091	-166 165	-166 165	-166 165	-166 165	-166 165
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	36 379 472	36 250 630	34 645 878	34 945 877	36 388 403	37 626 313	38 084 257
Gebyrinntekter	30 824 139	39 770 731	38 021 424	38 443 576	38 888 343	39 317 420	39 760 808
+/- Andre inntekter/utgifter	71 753	113 400	0	0	0	0	0
Resultat	-5 483 580	3 633 502	3 375 546	3 497 699	2 499 940	1 691 107	1 676 551
Finansiell dekningsgrad (%)	84,7 %	109,7 %	109,7 %	110,0 %	106,9 %	104,5 %	104,4 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	1 326 843	-4 206 770	-675 943	2 737 546	6 396 755	9 173 506	11 232 312
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-5 483 580	3 633 502	3 375 546	3 497 699	2 499 940	1 691 107	1 676 551
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	-50 033	-102 675	37 944	161 510	276 811	367 699	447 819
Selvkostfond 31.12	-4 206 770	-675 943	2 737 546	6 396 755	9 173 506	11 232 312	13 356 682

Private planer

Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 42 150. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 0. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Private planer - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	669 017	701 126	834 955	872 528	911 792	952 822	995 699
11*** Varer og tjenester	17 759	11 974	20 900	21 841	22 823	23 850	24 924
12*** Varer og tjenester	5 144	9 538	12 540	13 104	13 694	14 310	14 954
Direkte driftsutgifter	691 919	722 638	868 395	907 473	948 309	990 983	1 035 577
Indirekte kostnader	108 498	130 297	135 621	141 429	147 597	154 058	160 806
Sum driftskostnader	800 417	852 935	1 004 016	1 048 902	1 095 906	1 145 041	1 196 383
- Øvrige inntekter	-55 404	-13 753	0	0	0	0	0
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	745 013	839 181	1 004 016	1 048 902	1 095 906	1 145 041	1 196 383
Subsidiering	0	483 032	37 089	0	0	0	0
Gebyrintekter	556 190	314 000	966 927	1 048 902	1 095 906	1 145 041	1 196 383
Resultat	-188 823	-42 150	0	0	0	0	0
Finansiell dekningsgrad (%)	74,7 %	37,4 %	96,3 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	226 308	42 150	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-188 823	-42 150	0	0	0	0	0
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	4 664	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	42 150	0	0	0	0	0	0

Byggesak

Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 1 657 140. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 679 428. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Byggesak - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	4 271 990	4 399 575	3 951 628	4 129 452	4 315 277	4 509 464	4 712 390
11*** Varer og tjenester	432 939	357 813	449 977	470 226	491 386	513 499	536 606
12*** Varer og tjenester	52 138	-1 724	70 224	73 384	76 686	80 137	83 743
14*** Overføringsutgifter	6 095	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	4 763 163	4 755 664	4 471 829	4 673 062	4 883 349	5 103 100	5 332 740
Avskrivningskostnad	29 448	0	0	0	0	0	0
Kalkulatorisk rente	521	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader	1 721 861	2 024 552	2 111 501	2 204 242	2 301 918	2 404 116	2 510 874
Sum driftskostnader	6 514 992	6 780 216	6 583 330	6 877 304	7 185 267	7 507 216	7 843 614
- Øvrige inntekter	-210 356	-125 346	0	0	0	0	0
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	6 304 636	6 654 870	6 583 330	6 877 304	7 185 267	7 507 216	7 843 614
Subsidiering	0	0	1 205 787	0	0	0	0
Gebyrintekter	6 104 776	4 997 730	4 698 116	6 877 304	7 185 267	7 507 216	7 843 614
Resultat	-199 860	-1 657 140	-679 428	0	0	0	0
Finansiell dekningsgrad (%)	96,8 %	75,1 %	71,4 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	2 393 221	2 274 452	679 428	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-199 860	-1 657 140	-679 428	0	0	0	0
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	81 091	62 115	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	2 274 452	679 428	0	0	0	0	0

Oppmåling

Etterkalkylen for 2023 viser et overskudd lik kr 1 128 768. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 2 463 764. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Oppmåling - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	855 175	601 740	933 872	933 872	975 897	1 019 812	1 065 704
11*** Varer og tjenester	102 005	26 039	164 717	172 129	179 875	187 970	196 428
12*** Varer og tjenester	62 233	153 783	96 771	101 126	105 677	110 432	115 402
14*** Overføringsutgifter	3 514	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	1 022 927	781 562	1 195 361	1 207 128	1 261 448	1 318 214	1 377 533
Avskrivningskostnad	42 199	42 199	42 199	42 199	42 199	42 199	42 199
Kalkulatorisk rente	8 163	14 236	10 845	8 892	7 413	5 967	4 467

Oppmåling - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Indirekte kostnader	310 230	151 087	156 388	162 606	169 378	176 499	183 928
Sum driftskostnader	1 383 518	989 084	1 404 792	1 420 824	1 480 438	1 542 879	1 608 126
- Øvrige inntekter	-110 354	-157 376	0	0	0	0	0
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	1 273 164	831 707	1 404 792	1 420 824	1 480 438	1 542 879	1 608 126
Gebyrinntekter	1 268 605	1 960 475	574 885	897 338	882 826	1 187 789	1 269 131
Resultat	-4 559	1 128 768	-829 908	-523 486	-597 612	-355 090	-338 995
Finansiell dekningsgrad (%)	99,6 %	235,7 %	40,9 %	63,2 %	59,6 %	77,0 %	78,9 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	1 218 320	1 256 760	2 463 764	1 710 686	1 239 362	675 798	338 994
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-4 559	1 128 768	-829 908	-523 486	-597 612	-355 090	-338 995
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	42 999	78 236	76 830	52 162	34 048	18 286	0
Selvkostfond 31.12	1 256 760	2 463 764	1 710 686	1 239 362	675 798	338 994	0

Eierseksjonering

Etterkalkylen for 2023 viser et overskudd lik kr 7 233. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 7 388.

Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Eierseksjonering - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	95 729	71 715	74 942	78 314	81 839	85 521	89 370
11*** Varer og tjenester	11 120	2 548	2 663	2 783	2 908	3 039	3 176
12*** Varer og tjenester	7 461	19 757	20 646	21 575	22 546	23 561	24 621
Direkte driftsutgifter	114 311	94 020	98 251	102 672	107 293	112 121	117 166
Indirekte kostnader	5 351	3 762	3 932	4 108	4 293	4 487	4 688
Sum driftskostnader	119 662	97 782	102 183	106 781	111 586	116 607	121 855
- Øvrige inntekter	-2 881	-14 115	-14 750	-15 414	-16 108	-16 833	-17 590
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	116 782	83 667	87 432	91 367	95 478	99 775	104 265
Subsidiering	29 437	0	0	0	0	0	0
Gebyrinntekter	73 574	90 900	90 900	88 944	92 587	96 851	101 314
Resultat	-13 771	7 233	3 468	-2 423	-2 892	-2 924	-2 951
Finansiell dekningsgrad (%)	63,0 %	108,6 %	104,0 %	97,3 %	97,0 %	97,1 %	97,2 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	13 771	0	7 388	11 198	9 134	6 521	3 782
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-13 771	7 233	3 468	-2 423	-2 892	-2 924	-2 951
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	155	342	360	278	186	86
Selvkostfond 31.12	0	7 388	11 198	9 134	6 521	3 782	917

Tilsyn av spredt avløp

Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 54 342. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 246 455.

Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Tilsyn av spredt avløp - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	436 660	445 128	465 158	536 090	560 214	585 424	611 768
11*** Varer og tjenester	19 691	6 718	35 000	35 000	36 575	38 221	39 941
12*** Varer og tjenester	109 378	16 914	26 125	27 301	28 529	29 813	31 155
14*** Overføringsutgifter	672	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	566 401	468 760	526 283	598 391	625 319	653 458	682 864
Indirekte kostnader	68 354	86 691	90 592	94 669	98 929	103 381	108 033
Sum driftskostnader	634 755	555 452	616 876	693 060	724 248	756 839	790 897
- Øvrige inntekter	-1 064	-125	0	0	0	0	0
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	633 691	555 327	616 876	693 060	724 248	756 839	790 897
Gebyrinntekter	669 060	500 985	568 520	599 715	620 951	738 862	790 567
Resultat	35 369	-54 342	-48 356	-93 345	-103 296	-17 976	-330
Finansiell dekningsgrad (%)	105,6 %	90,2 %	92,2 %	86,5 %	85,7 %	97,6 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	244 872	289 526	246 455	206 434	118 841	17 977	330
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	35 369	-54 342	-48 356	-93 345	-103 296	-17 976	-330
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	9 284	11 271	8 335	5 751	2 432	330	6
Selvkostfond 31.12	289 526	246 455	206 434	118 841	17 977	330	6

Skolefritidsordning

Selvkost - Skolefritidsordning (F215)	Regnskap 2023
Brukerbetaling/salgsinntekter/renteinntekter	-8 668
Direkte kostnader	18 886
Indirekte kostnader	
Netto kapitalkostnader	
Overskudd/underskudd (-/+)	10 218
Finansieringsgrad	45,9 %
Bruk/avsetning til fond	
Renter	
Selvkostfond (+) / Fremførbart underskudd (-) 31.12	0

Detaljerte selvkostkalkyler og selvkostberegninger for skolefritidsordningen utarbeides ikke ettersom utgiften er vesentlig høyere enn inntektene. Dette er ikke et område hvor kommunestyret har vedtatt et selvkostprinsipp.

15 Salg av aksjer (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13 c)

Ydalir Boligutvikling AS ble avviklet i 2023. Summen som ble tilbakeført kommunens var kr 7 109 651,17. Bokført anskaffelseskost på aksjene var kr 7 350 000.

16 Ytelser til ledende personer

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13 d)

Ledende personer	Tall i hele tusen	Årslønn
Kommunedirektør		1 321
Godtgjørelse til ordfører		987
Sum ytelser		2 308

Kommunedirektøren og ordførere er innmeldt i kommunens ordinære pensjonsordning. Arbeidsgivers andel av pensjon og arbeidsgiveravgift er ikke medtatt i beløpene over.

17 Godtgjørelse til revisjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13 e)

Godtgjørelser	Tall i hele tusen	Beløp
Regnskapsrevisjon		1 076
Revisjonsuttalelser		332
Etterlevelseskontroll		15
Forvaltningsrevisjon		558
Eierskapskontroll		109
Bistand og møter mm		98
Sum		2 188

18 Andre noter

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-15

I note 18 er det noteopplysninger om andre forhold som ikke framgår av årsregnskapet for øvrig og er vesentlige for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stillingen. Det er også noteopplysninger om andre forhold når det følger av annen lov eller forskrift.

18a Andre vesentlige forpliktelser

Elverum kommune har andre vesentlige forpliktelser gjennom langsiktige leieavtaler. Langsiktige leieavtaler forplikter kommunen frem til avtalen går ut, eller den blir reforhandlet.

Leieavtaler	Motpart	Utløper
Amundsengården - kontorlokaler	Elverum kommunale pensjonskasse	Løpende
Terningen Barnehage	Terningen Arena Barnehage AS	01.07.2040
Terningen flerbruksanlegg	Terningen Arena Idrett og Kultur AS	31.12.2025
Beredskapssenter til MHBR	Elverum kommunale industribygg AS	01.06.2032
Sørskogbygda skole – gymsal	Sørskogbygda samfunnshus AL	Løper med 6. mnd oppsigelsestid
Sentrum legesenter	YC Eiendom AS	01.09.2026
Vedsentralen	Steen Arena AS	01.10.2025
Sentralkjøkken	Terningen Arena Næring og Underv. AS	01.11.2040
Festeavtale Prestegårdsjordet	Opplysningsvesenets fond	01.10.2071
Hernes skole – gymsal	HernesHallen AS	01.10.2032
Lillemoen skole – gymsal	Søndre Elverum Idrettshall AS	01.08.2040
Gamle hjelpemiddelsentralen	YC Eiendom AS	01.01.2028

18b Vertskommunesamarbeid

Interkommunalt samarbeid PPT

Tall i hele tusen	PPT-samarbeid	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Elverum kommune (kontorkommunen)		4 523
Overføring fra Stor-Elvdal kommune		987
Overføring fra Åmot kommune		1 325
Resultat av overføringer		6 835
Egne inntekter etter formålet		104
Totale driftsutgifter etter formålet	6 939	

Det interkommunale samarbeidet vedrørende PPT-tjenesten bygger på en avtale mellom Elverum kommune som vertskommune og kommunene Stor-Elvdal og Åmot.

Interkommunalt samarbeid legevakt

Tall i hele tusen	Legevaktsamarbeid	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Elverum kommune (kontorkommunen)		13 033
Overføring fra Våler kommune		3 536
Overføring fra Åsnes kommune		5 464
Overføring fra Åmot kommune		3 847
Resultat av overføringer		25 880
Egne inntekter etter formålet		4 148
Totale driftsutgifter etter formålet	30 028	

Det interkommunale samarbeidet vedrørende Legevakten bygger på en avtale inngått mellom Elverum kommune som vertskommune og Åsnes, Våler og Åmot kommune som samarbeidskommuner.

Sentralkjøkken – Terningen Arena

Tall i hele tusen	Sentralkjøkken - Terningen Arena	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Elverum kommune (kontorkommunen)		10 704
Overføring fra Åmot kommune		2 511
Resultat av overføringer		13 215
Egne inntekter etter formålet		1 648
Totale driftsutgifter etter formålet	14 863	

Det interkommunale samarbeidet bygger på en avtale mellom Elverum kommune som vertskommune og Åmot kommune som samarbeidskommune.

18c Eiendomsskatt

Mastmoen borettslag fikk medhold av tingretten i sin sak mot Elverum kommune om bruk av reduksjonsfaktor ved utskriving av eiendomsskatt.

Østre Innlandet tingrett avsa dom 22.02.2023 i sak 22-116679TVI-TOIN/TELV. Domsslutning:

1. Elverum kommunes utskrivingsvedtak for eiendomsskatt på gnr. 31 bnr. 1339 for skatteåret 2022 er ugyldig.
2. Elverum kommune skal ved utskriving av eiendomsskatt på gnr. 31 bnr. 1339 redusere eiendomsskattegrunnlaget med kommunens lokale reduksjonsfaktor på 15 %, i tillegg til eiedomsskattelovas obligatoriske reduksjonsfaktor på 30 %.
3. Elverum kommune skal tilbakebetale den eiendomsskatt som Mastmoen Borettslag har betalt for mye for eiendomsskatteåret 2022, samt rente i henhold til eiedomsskattelova § 26 og forskrift av 18. desember 1987 nr. 977 § 2.
4. Elverum kommune anket dommen til Eidsivating lagmannsrett, men fikk ikke medhold. Dommen ble avsagt 09.10.2023 i sak 23-054525ASD. Dommen til lagmannsretten ble også anket. 18. januar 2024 avga høyesteretts ankeutvalg sin kjennelse og beslutning, og anken ble ikke fremmet for høyesterett.

Dommen fra tingretten vil også få betydning for alle andre eiendommer hvor kommunen har anvendt feil reduksjonsfaktor. Elverum kommune er dømt til å tilbakebetale for mye innbetalt eiendomsskatt for skatteåret 2022. Samme reduksjonsfaktor er også anvendt i skatteårene 2021 og 2023.

Kommunestyret har ikke avklart om det også skal tilbakebetales eiendomsskatt for 2021 og 2023. Arbeidet med retting av takstgrunnlag er igangsatt og tilbakebetaling av for mye eiendomsskatt vil skje i løpet av 2024.

Konsoliderte årsregnskap

I det konsoliderte årsregnskapet til Elverum kommuner inngår følgende enheter:

- Elverum kommune
- KF Elverum Kommuneskoger

Konsolidert økonomisk oversikt etter art – drift

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art – drift			
	Tall i hele tusen	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter			
Rammetilskudd		-786 164	-729 105
Inntekts- og formuesskatt		-629 176	-670 807
Eiendomsskatt		-97 485	-90 022
Andre skatteinntekter		-3 387	-3 423
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-81 335	-49 971
Overføringer og tilskudd fra andre		-279 363	-257 200
Brukerbetalinger		-67 346	-68 247
Salgs- og leieinntekter		-183 936	-159 104
Sum driftsinntekter		-2 128 192	-2 207 879
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter		1 059 971	991 161
Sosiale utgifter		248 526	262 247
Kjøp av varer og tjenester		539 930	502 243
Overføringer og tilskudd til andre		153 903	136 855
Avskrivninger		122 275	121 307
Sum driftsutgifter		2 124 605	2 013 813
Brutto driftsresultat		-3 587	-14 066
Finansinntekter/Finansutgifter			
Renteinntekter		-30 012	-20 620
Utbytter		-50 267	-13 266
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0
Renteutgifter		113 541	57 757
Avdrag på lån		85 752	83 839
Netto finansutgifter		119 013	107 710
Motpost avskrivninger		-122 275	-121 307
Netto driftsresultat		-6 849	-27 663
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Overføring til investering		5 337	5 983
Avsetning til bundne driftsfond		13 985	16 051
Bruk av bundne driftsfond		-16 316	-22 569
Avsetninger til disposisjonsfond (netto disposisjonsfond)		3 056	28 140
Bruk av disposisjonsfond		786	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		6 849	27 606
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	-57

Konsolidert bevilgningsoversikt – investering

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering			
	Tall i hele tusen	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Investeringsutgifter			
Investeringer i varige driftsmidler		177 546	81 890
Tilskudd til andres investeringer		2 390	2 468
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		14 681	4 567
Utlån av egne midler		0	0
Avdrag på lån		0	0
Sum investeringsutgifter		194 617	88 925
Investeringsinntekter			
Kompensasjon for merverdiavgift		-26 768	-8 240
Tilskudd fra andre		-22 597	-9 184
Salg av varige driftsmidler		-3 335	-5 705
Salg av finansielle anleggsmidler		-7 110	0
Utdeling fra selskaper		0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-6 000	0
Bruk av lån		-112 871	-58 711
Sum investeringsinntekter		-178 680	-81 841
Videre utlån			
Videreutlån		44 980	80 167
Bruk av lån til videre utlån		0	-80 167
Avdrag på lån til videre utlån		27 153	30 541
Mottatte avdrag på videre utlån		-40 296	-60 851
Netto utgifter videre utlån		31 837	-30 310
Overføring fra drift og netto avsetninger			
Overføring fra drift		-5 337	-5 983
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond			30 310
Bruk av bundne investeringsfond		-31 905	
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond			-1 101
Bruk av ubundet investeringsfond		-10 531	
Dekning av tidligere års udekket beløp			
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-47 774	23 226
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0

Konsolidert balanseregnskapet

§ 5-8. Balanseregnskapet			
	Tall i hele tusen	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER			
<i>Anleggsmidler</i>			
Varige driftsmidler			
Faste eiendommer og anlegg		3 101 292	3 065 224
Utstyr, maskiner og transportmidler		101 791	103 943
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer og andeler (eiendeler)		257 620	251 946
Obligasjoner (eiendeler)			
Utlån		668 265	670 387
Immaterielle eiendeler		0	0
Pensjonsmidler		2 355 699	2 249 232
Sum anleggsmidler		6 484 667	6 340 732
<i>Omløpsmidler</i>			
Bankinnskudd og kontanter		204 963	283 429
Finansielle omløpsmidler			
Aksjer og andeler (omløpsmidler)		0	0
Obligasjoner (omløpsmidler)		0	0
Sertifikater		0	0
Derivater (omløpsmidler)		0	0
Kortsiktige fordringer			
Kundefordringer		39 276	28 122
Andre kortsiktige fordringer		146 740	148 348
Premieavvik (kortsiktige fordringer)		210 539	133 162
Sum omløpsmidler		601 519	593 061
Sum eiendeler		7 086 186	6 933 794
EGENKAPITAL OG GJELD			
<i>Egenkapital</i>			
Egenkapital drift			
Disposisjonsfond		-108 902	-104 957
Bundne driftsfond		-46 647	-49 496
Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
Egenkapital investering			
Ubundet investeringsfond		-4 043	-14 575
Bundne investeringsfond		-66 314	-98 219
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
Annen egenkapital			
Kapitalkonto		-1 435 178	- 1 434 510
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		6 783	6 783
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
Sum egenkapital		-1 654 301	- 1 694 974
<i>Langsiktig gjeld</i>			
Lån			
Gjeld til kredittinstitusjoner		-2 108 418	- 2 087 269
Obligasjonslån		0	0

§ 5-8. Balanseregnskapet			
	Tall i hele tusen	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Sertifikatlån		-766 000	-768 054
Pensjonsforpliktelse		-2 245 089	-2 101 789
Sum langsiktig gjeld		-5 119 507	-4 957 111
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-67 682	-65 616
Likviditetslån		0	0
Derivater (kortsiktig gjeld)		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-240 563	-205 686
Premieavvik (kortsiktige gjeld)		-4 132	-10 406
Sum kortsiktig gjeld		-312 377	-281 708
Sum egenkapital og gjeld		-7 086 186	-6 933 793
MEMORIAKONTI			
Ubrukte lånemidler		70 018	50 889
Andre memoriakonti		-9 777	-13 577
Motkonto for memoriakontiene		-60 242	-37 312
Sum memoriakonti		0	0

Balanseregnskapet viser en oppstilling av kommunens eiendeler i form av anleggsmidler og omløpsmidler, egenkapital og gjeld fordelt på langsiktige og kortsiktige forpliktelser.

Regnskapsprinsipper – konsolidert årsregnskap

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Noter – konsolidert årsregnskap

Det konsoliderte årsregnskapet er utarbeidet ved å slå sammen årsregnskapene til de enhetene som skal inngå i konsolideringen. Transaksjonene og mellomværendene mellom enhetene er eliminert, men bare så langt det følger av god kommunal regnskapsskikk. Årsregnskapet til kommunale foretak som er ført etter regnskapsloven, er omarbeidet før konsolideringen så langt det er nødvendig etter god kommunal regnskapsskikk.

I det konsoliderte årsregnskapet til Elverum kommuner inngår følgende enheter:

- Elverum kommune
- KF Elverum Kommuneskoger

1 Endring i arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10 a)

BALANSEN	Tall i hele tusen	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Omløpsmidler		601 519	593 061	8 458
Kortsiktig gjeld		312 377	281 708	30 669
Arbeidskapital		289 142	311 353	-22 211

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2023
Netto driftsresultat	6 849
Netto utgifter/inntekter i investering	47 774
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)	19 129
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-21 796
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	-415

2 Varige driftsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, a)

Anleggsmiddelgruppe	Avskrivning	Eiendeler
Gruppe A	5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe B	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
Gruppe C	20 år	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
Gruppe D	40 år	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
Gruppe E	50 år	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.
Gruppe F	-	Tomter avskrives ikke.

Avskrivning/nedskrivning i løpet av regnskapsåret:

Det er gjennomført ordinære avskrivninger for året med til sammen 120,9 millioner kroner. Avskrivningene er bokført i kommunens og Elverum kommuneskogens driftsregnskap.

Anlegg	Gruppe A	Gruppe B	Gruppe C	Gruppe D	Gruppe E	Gruppe F	Finansiell leasing	Sum
Bokført verdi 1.1.	24 667	79 917	58 531	2 032 304	891 216	83 543	29 145	3 199 323
Tilgang	3 309	16 922	1 662	133 752	217	246		156 108
Avgang	49	1 094		863				2 006
Avskrivninger	7 723	13 553	5 669	69 705	22 607		1 657	120 914
Tilbakeført avskrivning		3						3
Nedskrivninger				965				965
Reverserte nedskrivninger								
Bokført verdi 31.12	20 204	82 195	54 524	2 094 523	868 826	83 789	27 488	3 231 549

3 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11 b)

Selskapets navn	Eierandel	Antall aksjer og andeler	Beløp i hele kr
KLP - Kommunenes Landspensjonskasse	Minoritet		36 781 941
EKP - Elverum kommunale pensjonskasse			39 163 054
SØIR - Sør Østerdal Interkom. Renovasjonsselskap	60 %		5 670 000
Midt-Hedmark Brann- og redningsvesen IKS	37,4 %		2 570 000
Revisjon Øst IKS	11,0 %		180 000
Biblioteksentralen A/L **	Minoritet	14	14
OBOS, ANDEL		8	8
OBOS, ANDEL **		2	1 565
Silkosfeltet Borettslag (lærerleilighet)	Minoritet	1	3 500
Elverum Energi AS	100 %	15 000	86 662 109
Tunet Elverum AS	100 %	2	100 000
Filmparken AS	Minoritet	4 459	4 900
Flerbruksanlegget AS	100 %	1 500	1 500 000
Terningen Arena Idrett og Kultur AS	100%	1 000	27 041 000
Nordavind Dc Sites AS	7,63%	30	150 000
Abakus AS	0,1%	1	2 500
Elverum Vekst AS *	100 %	9 547	19 547 700
Anno museum	5,33%		10 000 000
Kontrollutvalgssekretariatet Øst IKS	8,35 %		
Glommen Mjøsen Skog AS, Andeler	Minoritet	6 027	753 399
Sum aksjer og andeler			230 131 690

* Elverum Vekst AS er morselskapet til Elverum Tomteselskap AS, Elverum kommunale Industribygg AS og EKI Utvikling AS. Elverum kommune styrket aksjekapitalen til Elverum Vekst AS med Kr 10.000.000,- i løpet av 2023.

** Aksjene/andelene er tidligere registrert med Kr 1,- på grunn av at de ble vurdert til ikke å ha verdi for Elverum Kommune.

Ydalir Boligutvikling AS ble meldt oppløst i februar 2023. Det av innbetalt aksjekapital som ikke ble tilbakebetalt til Elverum kommune ble tapsført i 2023.

4 Avdrag på lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12 b)

Driftsregnskap (tall i hele tusen)	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Avskrivning	122 275	121 251
Bokført verdi anleggsmidler 31.12.x-1)*	3 114 693	3 168 121
Langsiktig gjeld 31.12.x-1)**	2 184 936	2 171 365
Avdrag på lån i driftsregnskapet	85 752	83 839
Minimumsavdrag i henhold til kommunelov	85 752	81 102
Avdrag utover minimumskravet	-23	734
Avdrag på lån i investeringsregnskapet (formidlingslån)	27 153	30 542
* Eksklusive tomter som ikke avskrives		
** Lånegjeld eksklusive lån til formidling (startlån mv)		
Investeringsregnskap (Formidlingslån) (tall i hele tusen)		
Utlån - til kjøp- og utbedring av bolig	44 980	80 167
Mottatte avdrag på utlån	-40 296	-60 851
- herav ekstraordinære innbetalinger		-30 310
Betalte avdrag på formidlingslån	23 874	30 541
Avsatt ekstraordinære avdrag		30 310
Fond (bruk av tidligere innbetalte ekstraordinære avdrag)	31 838	
Fond med ekstraordinære innbetalinger	-65 668	-97 506

5 Fond²

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Bunde fond - formål	Bokført verdi 01.01.	Netto avsetn til eller bruk av fond	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond			
Gavefond	-850	-1744	-2 594
Næringsfond	-1 324	83	-1 241
Øremerket statstilskudd	-16 614	6 823	-9 791
Selvkostfond	-3 863	466	-3 397
Øvrige bundne driftsfond	-26 845	-2 777	-29 622
Sum	-49 496	2 851	-46 645
Bundne investeringsfond			
Ekstraordinære avdrag - formidlingslån	-97 506	31 837	-65 669
Vedlikeholds- og rehabiliteringstilskudd Covid-19	-713	68	-645
Øvrige bundne investeringsfond	0		0
Sum	-98 219	31 905	-66 314

Ubundne fond - formål	Bokført verdi 01.01.	Netto avsetn eller bruk av fond	Bokført verdi 31.12.
Disposisjonsfond			
Bredbåndsfond for bygdene i Elverum - KS 029/17	-5 300	-27	-5 273
Fond kompetansemidler - KS 131/17	-2 000	0	-2 000
Utvikling av rådhusplassen - KS 069/22	-5 000	555	-4 445
Revisjon av kommunepl. areal-/samfunnsdel KS 069/22	-2 700	752	-1 948
Bybadstue KS 048/23	0	-1 000	-1 000
Øvrige disposisjonsfond	-88 028	-3 391	-91 419
Sum	-103 028	-3 057	-106 085

² På noen av fondene er klassifiseringen endret fra regnskap 2022 til regnskap 2023

Ubundne fond - formål	Bokført verdi 01.01.	Netto avsetn eller bruk av fond	Bokført verdi 31.12.
Ubundne investeringsfond			
Ubundet investeringsfond	-14 575	10 532	-4 043
Sum	-14 575	10 532	-4 043

6 Godtgjørelse til revisjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13 e)

Godtgjørelser	Tall i hele tusen	Beløp
Regnskapsrevisjon		1256
Revisjonsuttalelser		200
Etterlevelseskontroll		18
Forvaltningsrevisjon		709
Eierskapskontroll		152
Bistand og møter mm		137
Sum		2 392